

ใบงานที่ ๐๑
ลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง ๑. วาดภาพลักษณะทางกายภาพที่สำคัญในภูมิภาค
และระบายสีภาพให้สวยงาม

๒. เขียนสรุปลักษณะทางกายภาพที่สำคัญในภูมิภาค

๓. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ลักษณะทางกายภาพที่สำคัญในภูมิภาค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....

นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาลักษณะทางกายภาพที่สำคัญใน
ภูมิภาคเหนือ

1. ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคที่สำคัญ คือ

ภูมิ

ประเทศ.....

.....

.....

.....

...

ภูมิอากาศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1

การใช้งานแผนที่

คำสั่ง จงเติมข้อความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

คนเก่งช่วยตอบหน่อยสิ

1. แผนที่

หมายถึง _____

2. ความสำคัญ/ประโยชน์ของแผนที่

ชื่อ

.....
.....ชั้น.....

3. ให้นักเรียนสร้างผังความคิด การใช้แผนที่

การใช้

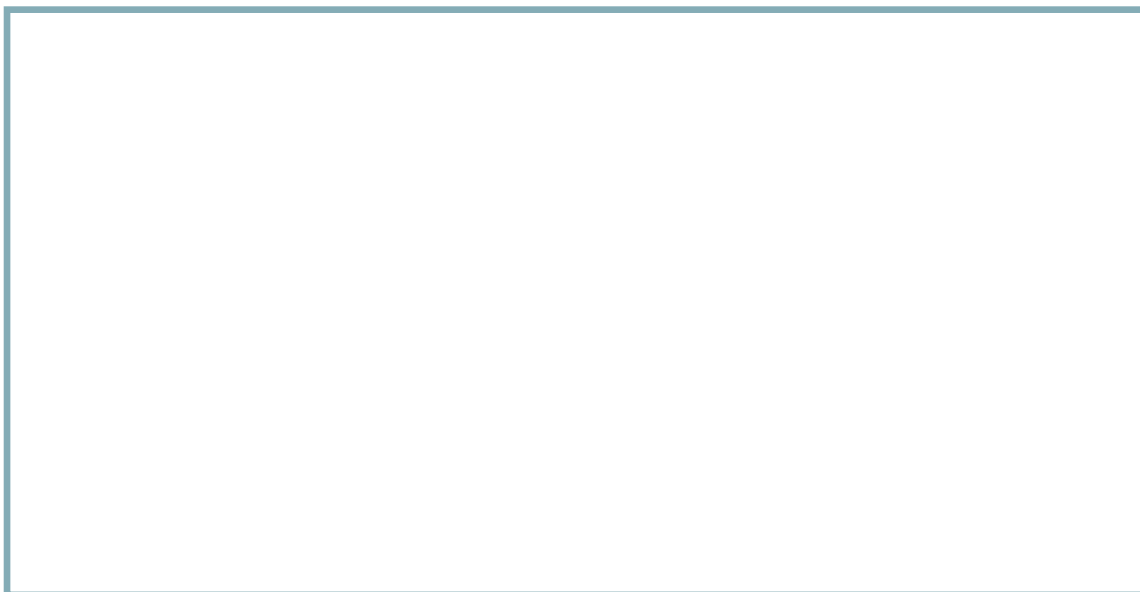
ใบงานที่ ๐๒

กายภาพน่ารู้

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนดูแผนที่กายภาพภูมิภาคของตนเอง
จากหนังสือแผนที่ต่างๆ เพื่อค้นหา

ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในภูมิภาค

๒. บันทึกผลข้อมูลตามแบบบันทึก

๑. ภูมิประเทศหลัก ได้แก่

๒. ภูมิอากาศเด่น (เช่น ร้อน หนาวเย็น แห้งแล้ง ฝนตกชุก เป็นต้น) ได้แก่

๓. อาชีพหลักของประชากรในภูมิภาค ได้แก่

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับภูมิลักษณะธรรมชาติ (ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ดินและแหล่งน้ำ)

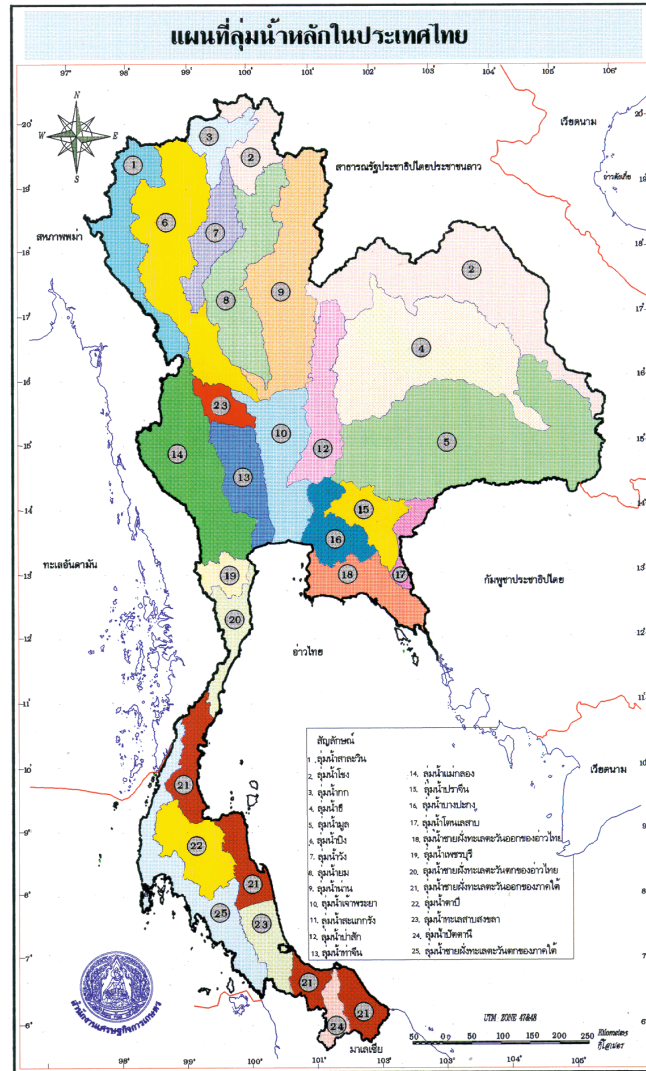
มีความสัมพันธ์กันอย่างไร (เช่น ภูมิประเทศชายฝั่งทะเล ประกอบอาชีพประมง เป็นต้น)

ชื่อ _____

สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ 01

คำชี้แจง : จงเติมหมายเลขที่ระบุกลุ่มแม่น้ำ ภายในช่องว่าง
ให้ถูกต้อง

1)..... 6)..... 12).....

17).....

2)..... 7)..... 13).....

18).....

3)..... 8)..... 14).....

19).....

4)..... 9)..... 15).....

20).....

5)..... 10)..... 16).....

21).....

22)..... 23).....

24)..... 25).....

ใบงานที่ ๐๑
เรื่อง เครื่องมือทาง

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

๒. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูล

๓. ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชื่อเครื่องมือ.....

ชื่อ

เครื่องมือ.....

บอกข้อมูลจากเครื่องมือมาพอสังเขป

บอกข้อมูล

จากเครื่องมือมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

ชื่อเครื่องมือ.....

ชื่อเครื่องมือ

.....

บอกข้อมูลจากเครื่องมือมาพอสังเขป
จากเครื่องมือมาพอสังเขป

บอกข้อมูล

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๐๒
เรื่อง ลักษณะของแผน

คำชี้แจง จับคู่ประเภทแผนที่ให้ตรงกับลักษณะการใช้

แผนที่ทั่วไป

แสดงอาคารบ้านพัก และตัวเมือง

แผนที่โฉนดที่ดิน	☐	☐	แสดงถนนสายสำคัญ
แผนที่ผังเมือง	☐	☐	แสดงรายการทางสถิติต่างๆ
แผนที่ทางหลวง	☐	☐	แสดงเขตอุตสาหกรรม เกษตรกรรม อื่นๆ
แผนที่เศรษฐกิจ	☐	☐	แสดงเขตปกครองและ พรมแดน
แผนที่รัฐกิจ	☐	☐	นิยมใช้สีแสดงความแตกต่าง
แผนที่การใช้ที่ดิน	☐	☐	แสดงระยะขอบเขตที่ดิน
แผนที่สถิติ	☐	☐	เป็นรากฐานในการทำแผนที่ อื่นๆ
แผนที่เฉพาะเรื่อง	☐	☐	แสดงอาณาเขตสมัยต่างๆ ชาติพันธุ์
แผนที่ทรวดทรง	☐	☐	เพื่อโฆษณา และนิทรรศการ ต่างๆ
แผนที่เพื่อนิเทศ	☐	☐	แสดงเรื่องต่างๆ

แผนที่
ประวัติศาสตร์
สมาชิก

แสดงรูปร่างผิวพื้นพิภพ สูง
ต่ำอย่างไร

๑. ชื่อ.....สกุล

.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้สำหรับ นักเรียน

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural environment) สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า อากาศ ดิน น้ำ มนุษย์ สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมอื่นประกอบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย

- สิ่งที่มีชีวิต (Biotic Environment) หรือเรียกว่สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ (Biological Environment) เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีคุณสมบัติเฉพาะตัวของสิ่งที่มีชีวิต เช่น พืช สัตว์ มนุษย์

- สิ่งที่ไม่มีชีวิต (Abiotic Environment) หรือ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ อาจมองเห็นหรือมองไม่เห็น เช่น แร่ธาตุ อากาศ เสียง

สาระสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในประเทศไทย

๑. โครงสร้างทางธรณีวิทยา

- การดันตัวของเปลือกโลก ทำให้เกิดการโค้ง โกง งอ ปรากฏเป็นเทือกเขาต่าง ๆ โดยเฉพาะในเขตภาคเหนือและภาคตะวันตก

- การยุบตัวของแผ่นดิน ทำให้เกิดที่ราบระหว่างภูเขา เช่น แอ่งแม่สะเรียง แอ่งแม่ฮ่องสอน

- การทับถมของเศษหิน ดิน กรวดทราย ตะกอนน้ำพาและตะกอนทะเลเป็นระยะเวลานาน ประกอบกับการยกตัวสูงขึ้นของแผ่นดินทำให้เกิดเป็นที่ราบ ซึ่งนับวันจะขยายเป็นบริเวณกว้างมากขึ้น เช่น บริเวณที่ราบภาคกลาง

๒. ภูมิประเทศ

- เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางธรณีวิทยา ร่วมกับกระบวนการทางธรรมชาติ

- ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏในประเทศไทย จำแนกเป็นภูเขา มีความสูง ๒๐๐ เมตรขึ้นไป มีลักษณะเป็นภูเขาโดด ทิวเขา และเทือกเขา พบมากในภาคเหนือและภาคตะวันตก

ที่ราบสูง พบบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีระดับความสูงแยกจากที่ราบภาคกลาง ที่ดอน และที่ราบภาคตะวันออกเฉียงใต้ชัดเจน

ที่ราบ มีความสูงน้อยกว่า ๑๐๐ เมตร มีลักษณะเป็นที่ราบพบเป็นบริเวณกว้างในภาคกลาง

นอกจากนี้ยังพบภูมิประเทศแบบที่ลุ่ม ชายฝั่งทะเลและเกาะ

๓. ดิน

- ปัจจัยควบคุม ได้แก่ วัตถุต้นกำเนิดดิน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ พืชพันธุ์ และระยะเวลา

- ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น จึงมีสภาพอากาศร้อนและมีฝนตกชุก ส่งผลให้ดินสลายตัวอย่างรวดเร็ว แร่ธาตุในดินจึงถูกชะล้างไปมาก ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

- ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก คือ ดินในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแอ่งที่ราบระหว่างภูเขาในภาคเหนือ

- ปัญหาดินในประเทศไทย คือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ดินถูกบุกรุกทำให้เกิดการพังทลายอย่างรวดเร็ว และการใช้ดินอย่างไม่ถูกวิธี

- แนวทางการอนุรักษ์ดิน เช่น การปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน รักษาบริเวณที่ดินอุดมสมบูรณ์

๔. แหล่งน้ำ

- มีความสัมพันธ์กับภูมิประเทศและภูมิอากาศ

- แหล่งที่มาของน้ำมาจาก ๓ แหล่งสำคัญ ได้แก่ แหล่งน้ำผิวดิน เช่น แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึงและทะเลสาบ แหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาล และน้ำฝน

- ปัญหาแหล่งน้ำในประเทศไทย คือ การทำลายป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างไม่ถูกวิธี เกิดมลพิษทางน้ำ เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำ และภาวะน้ำท่วม

- แนวทางการอนุรักษ์น้ำทำได้โดยปลูกป่าเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำ และชะลอการไหลของน้ำ หาวิธีเก็บกักน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำ

๕. ภูมิอากาศ

- ปัจจัยควบคุม ได้แก่ ที่ตั้ง ความใกล้ไกลพื้นดินและพื้นน้ำ ระดับความสูงของพื้นที่ ภูมิประเทศที่กั้นขวาง ลมประจำที่พัดผ่านและพายุ

- อุณหภูมิในประเทศไทย โดยเฉลี่ยมีอุณหภูมิสูงสุดตลอดปีประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส เฉลี่ยสูงสุดประมาณ ๓๒ องศาเซลเซียส และเฉลี่ยต่ำสุดประมาณ ๒๒ องศาเซลเซียส

- ปริมาณน้ำฝนในประเทศไทย ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยเฉลี่ยทั้งประเทศประมาณ ๑,๕๕๐ มิลลิเมตรต่อปี

ภาคใต้เป็นภูมิภาคที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด โดยเฉพาะจังหวัดระนอง เนื่องจากภาคใต้มีลักษณะเป็นคาบสมุทรและมีทิวเขาเป็นแกนกลาง จึงสามารถรับลมมรสุมได้ทั้ง ๒ ด้าน

- ฤดูกาล ประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ยกเว้นภาคใต้ไม่มีฤดูหนาว

- พายุ ที่มีอิทธิพลต่อประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นพายุหมุนเขตร้อน ได้แก่ พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน และพายุไต้ฝุ่น

๖. พืช ป่าไม้ และสัตว์ป่า

- ปัจจัยควบคุม ได้แก่ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ น้ำ และดิน

- ป่าไม้ในประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ป่าไม้ไม่ผลัดใบ ประกอบด้วย ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขา ป่าดิบแล้ง ป่าสน ป่าพรุ ป่าชายเลน ป่าชายหาด

๒. ป่าไม้ผลัดใบผสม ได้แก่ ป่าเบญจพรรณ

๓. ป่าไม้ผลัดใบ ประกอบด้วย ป่าเต็งรัง และป่าหญ้า

- ปัญหาป่าไม้ในประเทศไทย คือ การถูกบุกรุกทำลายจนมีปริมาณลดลงด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น การทำไร่เลื่อนลอย การลักลอบตัดไม้

- ปัญหาสัตว์ป่าในประเทศไทย คือ มีปริมาณลดลงอย่างรวดเร็ว จนบางชนิดมีแนวโน้มที่จะสูญพันธุ์ ซึ่งมาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ที่อยู่ถูกบุกรุกทำลาย ถูกล่า ได้รับผลกระทบจากยาฆ่าแมลงหรือมลพิษต่างๆ

- แนวทางการอนุรักษ์พืชพันธุ์ ป่าไม้ และสัตว์ป่า เช่น ส่งเสริมให้มีการปลูกป่า สร้างสวนพฤกษศาสตร์ กำหนดเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ใบความรู้สำหรับ นักเรียน

สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม คือ สิ่งแวดล้อมที่จับต้องไม่ได้ แต่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำรงชีวิตของกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน เพื่อให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย รวมถึงมีผลทางด้านจิตใจของคนในสังคม ประกอบด้วย

๑. ขนบธรรมเนียม คือ การปฏิบัติตนตามโอกาสต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัยและความนิยมของแต่ละสังคม เช่น การทำบุญตักบาตร การไหว้ การรับประทานอาหาร การแต่งกาย

๒. ประเพณี คือ สิ่งที่สังคมยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องต่อกันมา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น ประเพณีการแต่งงาน งานบวช ประเพณีสงกรานต์

๓. เชื้อชาติ ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติไทย ส่วนที่เหลือเป็นเชื้อชาติอื่น ๆ ซึ่งมีการกระจายและตั้งถิ่นฐานอยู่ในทั่วทุกจังหวัดของประเทศ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ติดพรมแดนประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า มอญ จีน เขมร มุสลิม ชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ

๔. ศาสนา ประเทศไทยให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการเลือกนับถือศาสนา เพราะทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี ทุกคนในสังคมจึงอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๕. ภาษา ใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร และในแต่ละภาคของประเทศไทยจะมีภาษาถิ่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เช่น ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นใต้

**ใบความรู้สำหรับ
นักเรียน**

กลุ่มที่ ๓

สิ่งแวดล้อมทางความเจริญด้านวิทยาการ

สิ่งแวดล้อมทางความเจริญด้านวิทยาการ คือ สิ่งแวดล้อมที่สามารถจับต้องได้ สามารถเห็นได้ทั่วไป ซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายและให้เกิดประโยชน์แก่นมนุษย์ในการดำรงชีวิต เช่น การคมนาคมขนส่ง การพัฒนาเทคโนโลยี ความเจริญทางด้านวัตถุ ศิลปกรรมและโบราณวัตถุ

๑. การคมนาคมขนส่ง

- ช่วยให้การเดินทาง การติดต่อกันเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

- มีการปรับปรุงและขยายเส้นทางคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และอื่น ๆ เช่น สร้างถนนสายใหม่ สร้างทางด่วน ขยายเส้นทางการบิน

- เกิดปัญหาตามมา คือ ความหนาแน่นของการจราจรและมลพิษทางอากาศ

๒. การพัฒนาเทคโนโลยี

- ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสแข่งขันกับต่างประเทศมากขึ้น ในด้านเศรษฐกิจและอื่น ๆ

- ให้เกิดวิธีการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งสามารถนำมาใช้กับการประกอบอาชีพทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและบริการ เช่น การใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน

- เกิดปัญหาตามมา คือ ปัญหาการว่างงานและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

๓. ความเจริญทางด้านวัตถุ

- ทำให้มนุษย์เกิดความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต

- เกิดปัญหาตามมา คือ ทรัพยากรเสื่อมโทรมและหมดไป

๔. ศิลปกรรมและโบราณวัตถุ

- แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและเอกลักษณ์ของประเทศชาติ

- โบราณสถานและโบราณวัตถุต่าง ๆ เช่น วัด โบสถ์ เครื่องลายคราม เครื่องปั้นดินเผา พระพุทธรูปสมัยต่างๆ ถือเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศไทย

ใบความรู้สำหรับ นักเรียน

กลุ่มที่ ๔

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม
๑. การประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพต่าง ๆ มักจะเป็นไปตาม

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น

- คนที่อยู่บริเวณป่าเขา มักจะประกอบอาชีพหาของป่าล่าสัตว์ ทำ
เหมืองแร่ ทำอุตสาหกรรมไม้แปรรูป - คนที่อยู่บริเวณที่ราบลุ่ม มัก
ประกอบอาชีพเพาะปลูก

- คนที่อยู่บริเวณริมน้ำหรือชายทะเล มักประกอบอาชีพประมง ทำ
นาเกลือ

๒. การตั้งถิ่นฐานของประชากร สมัยก่อนคนต้องพึ่งพาอาศัยน้ำจาก
แหล่งน้ำในการดำรงชีวิต จึงมักตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำ รู้จักปลูกสร้าง
บ้านที่เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ เช่น บ้านยกพื้นสูงเพื่อป้องกันน้ำ

ท่วม หลังคามีจั่วสูงเพื่อระบายน้ำเวลาฝนตก และให้อากาศถ่ายเทได้สะดวกเหมาะกับภูมิอากาศที่ร้อน

๓. วัฒนธรรมและประเพณี เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น เช่น ด้านการแต่งกาย อาหารการกิน ความเชื่อ โดยคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่มีอากาศหนาวเย็น มักแต่งกายด้วยเสื้อผ้าหนา ๆ รับประทานอาหารที่ให้พลังงานแก่ร่างกาย

ส่วนประเพณีต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสภาพพื้นที่แห้งแล้ง จึงมีประเพณีบุญบั้งไฟเป็นการบวงสรวงเทวดาเพื่อขอฝน

**ใบความรู้สำหรับ
นักเรียน**

กลุ่มที่ ๕

ผลกระทบที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับ สิ่งแวดล้อมทางสังคม

๑. การอพยพย้ายถิ่นฐาน

ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เดิมลดน้อยลง ทำให้การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ได้ผลผลิตน้อยลง รวมถึงมีความต้องการพื้นที่ทำกินเพิ่มขึ้น เพราะจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ประกอบกับความสะดวกสบายของการคมนาคมขนส่ง และรายได้ที่มั่นคงมากกว่า การทำเกษตรกรรมในพื้นที่เดิม จึงส่งผลให้เกิดการอพยพออกจากถิ่นฐานเดิมไปสู่แห่งใหม่

๒. การพัฒนาไม่ยั่งยืน

จากการที่ประชากรวัยทำงานส่วนใหญ่มีการอพยพเข้าสู่เมืองหลวงเป็นจำนวนมาก ทำให้ชุมชนเดิมเหลือเพียงผู้สูงอายุและเด็ก จึงทำให้การพัฒนาชุมชนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเดิมเสื่อมโทรมและลดน้อยลง ขาดบุคลากรในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทำให้กลายเป็นพื้นที่เสื่อมโทรมในที่สุด เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมของชุมชน

๓. ปริมาณทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลง

เมื่อจำนวนประชากรในประเทศเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี และการเติบโตของอุตสาหกรรม จึงมีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและฟุ่มเฟือย อีกทั้งยังขาดการควบคุมและดูแลอย่างมีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้ปริมาณทรัพยากรธรรมชาติน้อยลง

๔. เกิดความเสื่อมโทรม

- ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เนื่องจากการนำเทคโนโลยีและวิธีการสมัยใหม่มาใช้ เช่น การใช้ยาฆ่าแมลง ปุ๋ยเคมีในกระบวนการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ทำให้ดินขาดธาตุอาหารและเกิดความเสื่อมโทรม การปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและ

บ้านเรือนโดยไม่มีการบำบัด ทำให้น้ำเน่าเสีย การปล่อยควันพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมและยานยนต์ ทำให้อากาศเป็นพิษ

- ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมทางสังคม เนื่องจากมลพิษที่เกิดขึ้น ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นและโบราณสถานอันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศชาติ เช่น วัด เจดีย์ พระธาตุ เกิดความเสียหาย ชำรุด และเสื่อมโทรม

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

☺ ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

การกระทำของมนุษย์มีส่วนสำคัญที่ทำให้สภาพแวดล้อมเสียไปทั้งโดยความจงใจและความรู้เท่าไม่ถึงการณ์จากกิจกรรมต่าง ๆ และจากการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างไม่คำนึงถึงผลเสียที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามมามากมาย ดังนี้

๑. มลพิษทางอากาศหรืออากาศเป็นพิษเป็นภาวะของอากาศที่ก่อให้เกิดอันตราย เช่น ไอ จาม เคืองตาหายใจไม่ออก เกิดจากเขม่าควัน ฝุ่นละออง ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ซึ่งเกิดการสะสมในปริมาณมาก

๒. มลพิษทางน้ำ หรือน้ำเสียส่วนใหญ่เกิดจากการทิ้งสารพิษลงในแหล่งน้ำ เช่น ขยะ น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร ทำให้น้ำเน่าเสียนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค สัตว์น้ำไม่มีที่อยู่อาศัย

๓. ปัญหาเกี่ยวกับที่ดิน มีหลายประการ ได้แก่ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์เพราะการใช้ดินที่ผิดประเภท ดินเน่าเสียเพราะการทิ้งขยะและสารเคมีดินจืดเพราะขาดปุ๋ยเนื่องจากการปลูกพืชชนิดเดียวกันซ้ำ ๆ ในพื้นที่เดิม

๔. เกิดภัยธรรมชาติร้ายแรงบ่อยครั้ง เช่น สึนามิ โลกร้อน น้ำท่วม แผ่นดินไหว

☺ ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม

๑. เกิดการย้ายถิ่นฐานของคนในสังคม เนื่องจากการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ต้องไปหาแหล่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากกว่าปัญหาทางด้านรายได้และอาชีพ ทำให้ต้องย้ายไปหาถิ่นที่ทำให้มี

รายได้เพิ่มมากขึ้น เกิดภัยธรรมชาติที่ทำให้บ้านเรือน เรือกสวน ไร่นา และทรัพย์สินอื่นๆ เสียหายจึงต้องอพยพไปหาที่อยู่ใหม่ ปัญหาความปลอดภัยและความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องไปอยู่ใน แหล่งที่ให้ความปลอดภัย และมีความเป็นธรรมมากกว่าปัญหา การขาดแคลนสถานศึกษา ทำให้ต้องย้ายไปหาแหล่งที่มี สถานศึกษาที่สูงกว่าและดีกว่า

๒. เกิดการตั้งถิ่นฐานเนื่องจากท้องถิ่นใดมีทรัพยากรอุดม สมบูรณ์ มีสิ่งแวดล้อมดี

มีช่องทางในการทำมาหากินดีกว่าที่อยู่เดิม ก็จะเป็นเหตุจูงใจให้ คนท้องถิ่นอื่นเข้ามาอยู่อาศัย หรือ โอกาสด้านการศึกษาและฝึกฝนอาชีพที่ดีกว่าที่อยู่เดิม ความ ดึงดูดใจในสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ความทันสมัย ความคล่องตัวในการดำรงชีวิต เช่น คนชุมชน ชนบทมักจะย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในชุมชนเมืองอันเนื่องมาจาก ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นนั่นเอง

ใบงานที่ 01

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับวิถีชีวิต

ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพ แสดงถึงสิ่งแวดล้อมทาง

✿ ตีตรูปภาพภูมิภาคที่นักเรียนเขียนบรรยาย

✿ เขียนบรรยายเกี่ยวกับภูมิภาคใด.....

✿ บรรยายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาค

.....
.....
.....
.....

✿ บรรยายวิถีชีวิตที่ส่งผลมาจากลักษณะทางกายภาพของภูมิภาค
การประกอบอาชีพ

.....
.....
.....
.....
.....

วิถีชีวิตด้านอื่นๆ

.....
.....

ใบงานที่ 01

ผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน
คำชี้แจง นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ธรรมชาติในภูมิภาคของตนเองจากอดีตถึงปัจจุบัน

ด้าน	อดีต	ปัจจุบัน
◎ ด้าน ประชากร
◎ ด้าน การประกอบอาชีพ
◎ ด้านเศรษฐกิจ
◎ ด้านสังคม

◎ ด้าน วัฒนธรรม

สมาชิก

๑. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....
๒. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....
๓. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....
๔. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ 01

ผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน
คำชี้แจง นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ธรรมชาติในภูมิภาคของตนเองจากอดีตถึงปัจจุบัน

ด้าน	อดีต	ปัจจุบัน
◎ ด้าน ประชากร
◎ ด้าน การประกอบอาชีพ
◎ ด้านเศรษฐกิจ
◎ ด้านสังคม

◎ ด้าน วัฒนธรรม

สมาชิก

๑. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....
๒. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....
๓. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....
๔. ชื่อ.....สกุล
.....ชั้น.....เลขที่.....

เรื่อง วิธีการทำโครงการ

การวางแผนการทำโครงการเป็นการคิดวิธีการทำงานล่วงหน้าตลอดทั้งกระบวนการว่าจะเตรียมการทำอะไรก่อน – หลัง ตามลำดับตามที่กำหนดรวมถึง

การกำหนดหัวข้อ เคำโครงของโครงการ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ชื่อโครงการ

๒. ที่มาและความสำคัญของโครงการ

อธิบายความสำคัญของโครงการ เหตุผลที่เลือกทำโครงการนี้ หลักการหรือทฤษฎีเกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นเรื่องใหม่ หรือผู้อื่นได้ศึกษาไว้แล้ว ถ้ามี ได้ผลเป็นอย่างไร เรื่องที่ทำนี้ได้ขยายเพิ่มเติม หรือปรับปรุงจากเรื่องที่ผู้อื่นได้ทำไว้ได้อย่างไร

๓. จุดมุ่งหมายของการศึกษา

ในบางครั้งอาจใช้คำว่า “วัตถุประสงค์ของการศึกษา” ถ้าเป็นโครงการทดลอง ใช้คำว่า “จุดมุ่งหมายของการทดลอง” ในการเขียนจะกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการศึกษาหาคำตอบซึ่งมักนิยมเขียนในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม

๔. สมมติฐานของการศึกษา

สมมติฐานเป็นคำตอบหรือคำอธิบายที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า โดยยังไม่มี การทดสอบซึ่งอาจถูกหรือไม่ถูกก็ได้ การเขียนสมมติฐานควรมีเหตุมีผล

๕. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ ได้แบ่งตัวแปรออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- ตัวแปรต้น คือ สิ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผลต่าง ๆ หรือสิ่งที่เรา

ต้องการศึกษา ทดลองดูว่าเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดผล เช่นนั้นจริงหรือไม่

- ตัวแปรตาม คือ สิ่งที่เป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรต้น เมื่อตัวแปรต้น

หรือสาเหตุเปลี่ยนไป ตัวแปรตาม หรือสิ่งที่เป็นผลก็
จะเปลี่ยนไปด้วย

- ตัวแปรควบคุม คือ สิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากตัว
แปรต้น ที่จะมีผลต่อ

การศึกษา ซึ่งจะต้องควบคุมให้เหมือนกัน มิเช่นนั้น
แล้วอาจทำให้ผล

การศึกษาคลาดเคลื่อน

๖. ขอบเขตของการศึกษา

เป็นการบอกว่าจะศึกษาเรื่องใด ภายใต้เงื่อนไขอย่างไร เป็น
ระยะเวลาานานเท่าใด

๗. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เป็นการกำหนดความหมาย และขอบเขตของคำต่าง ๆ ใน
สมมติฐานที่ต้องการศึกษา เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกัน ต้องสามารถ
ตรวจสอบ สังเกตหรือวัดได้

๘. สถานที่ทำการศึกษา

ถ้าเป็นโครงการประเภททดลอง ให้เขียนบอกสถานที่ที่
ดำเนินการ

๙. ระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ระบุวัน เดือน ปี ที่ทำการศึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันสุดท้าย
ที่ทำการศึกษาค้นคว้าสิ้นสุด

๑๐. เอกสารและหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาเอกสารหรืองานวิจัย ศึกษาค้นคว้าหัวข้อที่จะ
ทำโครงการวิทยาศาสตร์ และต้องมีอ้างอิงแทรกในเนื้อหาที่กล่าวถึง
เพื่อแสดงให้เห็นแหล่งที่ค้นคว้ามา ต้องใช้รูปแบบเดียวกันตลอดทั้ง
เอกสาร

๑๑. การดำเนินการศึกษา

- วัสดุ/อุปกรณ์ ในการทำโครงการวิทยาศาสตร์ วัสดุอุปกรณ์
ที่ใช้อาจเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือสิ่งมีชีวิตที่ต้องศึกษา
วัสดุอุปกรณ์ประเภทเดียวกันควรเขียนเรียงลำดับจนครบ
แล้วเขียนวัสดุอุปกรณ์อื่นต่อกันไป
- วิธีดำเนินการทดลอง เป็นการเขียนอธิบายลำดับขั้นตอนของ
การศึกษาอย่างละเอียด

๑๒. ผลการศึกษา

เป็นการนำเสนอข้อมูลที่สังเกต หรือจัดบันทึกรวบรวมไว้จากการศึกษาค้นคว้า รวมทั้งเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ซึ่งข้อมูลที่ได้มี ๒ รูปแบบ คือ

- ข้อมูลเชิงปริมาณ อาจจัดทำและสื่อความหมายข้อมูลในรูปของตาราง หรือแผนภูมิก็ได้ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
- ข้อมูลเชิงคุณภาพ อาจเขียนในลักษณะข้อความบรรยายสั้น ๆ หรือมีภาพประกอบข้อมูลด้วยก็ได้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย

๑๓. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา ข้อเสนอแนะ และประโยชน์ที่ได้รับ

- สรุปผลการศึกษา ควรยึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเรื่องเป็นหลัก แล้วเขียนสรุปผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
- อภิปรายผลการศึกษา การอภิปรายผล เป็นการอ้างอิงหลักการ ทฤษฎี หรือผลงานที่ผู้อื่นศึกษาไว้แล้ว สัมพันธ์สอดคล้อง หรือขัดแย้งกับผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อย่างไร
- ข้อเสนอแนะ เป็นการเสนอแนะสิ่งที่น่าจะศึกษาต่อไปอย่างไร และ
การปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องลักษณะเดียวกันต่อไปในอนาคต
- ประโยชน์ที่ได้รับ
ให้เขียนผลที่ได้จากการศึกษาว่ามีประโยชน์อย่างไร

(ตัวอย่างโครงการที่ ๑)

โครงการ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

โครงการ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล (ทะเลเราะ)
ผู้จัดทำโครงการ สมาชิกครอบครัวที่ ๒๖๕๒
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. สัมพันธ์ ดำเพ็ง

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

เนื่องจากปัจจุบันนี้เกิดสภาวะโลกร้อนอย่างรุนแรงและกระทบถึงการเป็นอยู่ของมนุษย์ ทำให้สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงไป ฝนไม่ตกตามฤดูกาล เกิดภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม ซึ่งวิกฤตการณ์ต่างๆเหล่านี้ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์พบเจอกับภัยต่างๆ เหตุก็อันเนื่องมาจากการใช้ชีวิตของมนุษย์ที่มีนิสัยมักง่ายและไม่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ช่วยในการดำรงชีวิต แทนที่มนุษย์จะช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมกลับกลายมาเป็นการทิ้งขว้างและทำลาย และส่งผลกระทบต่อ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรแหล่งน้ำ และรวมไปถึงทรัพยากรชายฝั่งทะเลเราจึงเล็งเห็นถึงผลเสียของการทำลาย สิ่งแวดล้อม ดังนั้นเราจึงได้จัดทำโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลขึ้น เพราะเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญทั้งในด้านอาชีพ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ ดังนั้นเราจึงได้ร่วมมือกันเพื่อที่จะรักษาแหล่งนี้เพื่อที่จะได้คงอยู่ และใช้ประโยชน์สืบเนื่องต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล (ทะเลเราะ)
๒. เพื่อเป็นการปรับปรุงทัศนียภาพของชายฝั่งทะเล ให้สะอาดและน่าท่องเที่ยว
๓. เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่อาศัยอยู่แถบชายฝั่งทะเล
๔. เพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีแก่ผู้ร่วมทำโครงการและคนในชุมชน

เป้าหมาย

๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ

จากร้านใต้สนถึงหน้าวัดโสภณดิธาราม

๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

ปริมาณขยะที่ทิ้งบริเวณชายหาดลดลง ๗๐%

สถานที่

บ้านเราะ ม.๓ ต.สระแก้ว อ.ท่าศาลา จ.

นครศรีธรรมราช

ระยะเวลา

วันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ - วันที่ ๓๑

สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ปฏิทินปฏิบัติงาน

รายการที่๑ สำรวจพื้นที่ ระยะเวลา สัปดาห์ที่๑

รายการที่๒ วางแผนจัดการ ระยะเวลา สัปดาห์ที่๑-

สัปดาห์ที่๒

รายการที่๓ เตรียมอุปกรณ์ ระยะเวลา สัปดาห์ที่ ๒

รายการที่๔ ลงมือปฏิบัติ ระยะเวลา สัปดาห์ที่ ๒-๓

รายการที่๕ สังเกตการณ์ ระยะเวลา สัปดาห์ที่ ๔

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนได้รัก

ธรรมชาติในท้องถิ่นของตัวเอง

๒. ทำให้บริเวณชายทะเลสะอาดขึ้น

๓. เกิดความสามัคคี ร่วมกันทำงานภายในกลุ่ม

๔. ทำให้สภาพบรรยากาศบริเวณชายหาด

น่าสนใจ เหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อน

๕. เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง ที่ได้เป็นส่วนหนึ่ง

ในการอนุรักษ์ รักษา ธรรมชาติ

ชื่อโครงการ

.....
.....

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. ชื่อ.....

สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๒. ชื่อ.....

สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๓. ชื่อ.....

สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๔. ชื่อ.....

สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๕. ชื่อ.....

สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

หลักการและเหตุผล

.....
.....
.....
.....
.....

.....
วัตถุประสงค์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

วัสดุ/อุปกรณ์	ขั้นตอนการทำ/การดำเนินการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....